

Nekega dne se zbudiš in nisi več otrok.
Čutiš, da se nekaj dogaja v tebi. Takrat nastopijo ...

Foto: Arhiv MZ

Slavko Pregl

Pomladna tiščanja

Nekega jutra se nič hudega sluteč zbudiš. Sonce ti sije v oči, ptički čivkajo in na travnikih se kopičijo krtine. Ko že hočeš vstati, te na levi strani prsnega koša nekaj tišči, in ko tuhtaš, kaj bi, se namesto tuhtanja pojavijo nekakšne rožnate misli.

Andrej je vstal in šel v kopalnico. Neverjetno dolgo je stal pred ogledalom. Ogledala so k sreči brez jezika, ker sicer bi to ogledalo lahko devetnajst stoletij razlagalo, kaj je Andrej počel tisto jutro v kopalnici: resno je gledal samega sebe v ogledalu, samemu sebi v ogledalu se je nasmihal, samemu sebi v ogledalu je mežikal, samemu sebi je govoril pomembne stavke, samemu sebi je metal zapeljive poglede, samega sebe je pozdravljal in s samim seboj počel še najrazličnejše stvari.

Potem je šel v kuhinjo.

»Boš mleko?« je vprašala mama.

Andrej je sedel za mizo in se poglobil v prt.

»Boš mleko?« je znova vprašala mama.

Andrej je bil tako poglobljen v prt, da ni ničesar slišal.

»Boš mleko?« je glasneje vprašala mama in z dlanjo udarila po mizi.

»Prosim?« je vprašal Andrej.

»Vse jutro te že sprašujem, če boš mleko,« je rekla mama.

»Prosim,« je odvrnil Andrej in se poglobil v pogled skozi okno.

»Ali je kaj narobe s teboj?« je vprašala mama.

Andrej se je zdrznil in zamomljal, da ne.

Ko je pojedel, se je odvlekel v predsobo, da bi se obul. Iz omnice je vzel bleščeče črne čevlje. Gladil jih je z očmi. Potem pa je

zamomljati –
nerazločno, bolj tiko reč,
povedati

samemu sebi rekel – ne, zdaj ne! – in si obul obtolčene gumarice. Z malomarnim pozdravom je odšel v šolo.

Pipi in Miha sta mu skušala natresti nekaj ton novic, a je gledal mimo njiju. Zato sta ga pustila pri miru.

»Andrej je danes usekan. Izogibljite se ga,« je po hodniku sporočil Miha in delal obraze.

Ko so se vračali domov, je Pipi vprašal:

»Kaj pa zvečer, a prideš?«

Andreju so za tri četrt bilijoninke sekunde zagorele oči, nato pa spet ugasnile.

»Kaj vem,« je rekel.

Doma se je Andrej ves popoldan vlekel kot megla. Proti večeru pa je začel postajati malo živčna megla. Zaprl se je v kopalcico in ga celo večnost ni bilo ven. Ko je vseeno prišel ven, je bil koncentrat vseh lepotcev tega sveta, če pa že ne vseh, pa njihovih kolonjskih vod zagotovo.

»Kaj si razbil stekleničko s parfumom?« je vprašala mama.

»Ne,« je rekel Andrej, »zakaj?«

»No, mislila sem pač,« je rekla mama.

Če bi imele mame kaj več časa, bi jaz sakramensko rad bral knjige izpod njihovih peres, v katerih bi govorile o tem, kako rasejo najrazličnejši Andreji in Pipiji in Mihe. To so zgodbe, začinjene z morji vonjav in dogodkov. In nekega dne tako napoči trenutek, ko se takle sin zaliva s kolonjsko vodo in vsaka mama ve, da bo morala v naslednjem hipu malo v kuhinjo zahlipat. Njen pokovec postaja mož in prav verjetno, da ne koraka samo iz predsobe na stopnišče, ampak kar lepo tudi iz njenega življenja.

usekan – čudaški, neumen

vleč se kot megla – polasi, leno hoditi

koncentrat – zgoščena snov, navadno trdna, dobijena z odstranitvijo tekočine in odvečnih sestavin; paradižnikov koncentrat

kolonjska voda – raztopina eteričnih olj v nazrednem alkoholu za odčuvanje; odčuvati se s kolonjsko vodo

sakramensko – ki se pojavlja v zelo visoki stopnji in z veliko intenzivnostjo; bilo je sakramensko mizo

pokovec – nedocasel fant

- »Ko že hočeš vstatи, te na levi strani prsnega koša nekaj iščи ...», pravi pisatelj v prvem odstavku.
- Je bil Andrej, **glavna književna oseba** tega odlomka, bolan?
- Najbrž si odgovoril(a), da ne. S sošolcem ali sošolko v klopi se še enkrat posveti na tančnemu branju odlomka in izpiši vse dokaze, ki potrjujejo tvojo trditev. Dokaze iščи na podlagi opazovanja Andrejevega vedenja pred ogledalom, v kuhinji, v predsobi, na dvorišču in nato ta dan že drugič v kopališči. Vse ugotovitve piši v obliki stolpca na desno stran lista.
- Nato na levo stran lista zapiši svoje mnenje.

- Kako bi se najbrž vedel Andrej (v kopališči pred ogledalom, v kuhinji ...) na dan, preden je začutil, da ga na levi strani prsnega koša nekaj iščи?
- Andreja očitno nekaj hudo skrbi. In ti natanko veš, kaj. Ali veš, da se je temu včasih reklo petošolska ljubezen? Zvečer, ko bo Andrej prišel domov, bo gotovo zasanjanou in brez besed odtaval mimo mame v svojo sobo. In bo morda napisal kako pesem.
- Zamisli si, kakšna bo.
- In če se niti malo ne počutiš kot Andrej, lahko napišeš list iz njegovega dnevnika ali pa si zamisliš dvogovor po telefonu z njegovim najboljšim prijateljem.

Prijateljevanje s **Slavkom Preglom** nas pripelje v družbo *Miha in Pipija* in potem lahko poročamo, kaj počnejo *Geniji v kratkih hlačah* in *Geniji v dolgih hlačah* in kje se giblje *Odprava zelenega zmaja*. Mimogrede se pozanimamo, kaj počne *Papiga v šoli* in kako nastaneta *Priročnik za kletenje* in

Umazana zgodba. Za mlajše bralce je slastna *Juha cvetuha*, za starejše so *Zapiski mestnega mulca* ali pa *Smrka in njegovi*.

Čeprav je bil pisatelj v šoli zmeraj odličnjak, ima razumevajoče srce za razne *Pipije*, ki so zadovoljni tudi s slabšimi ocenami.

- O **realistični pripovedi** govorimo takrat, kadar pisatelj pripoveduje zgodbo, kakršna bi se lahko v pravem življenju zares zgodila.